

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 130/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Metsähallituksen aikomuksesta poistaa retkeilyalueita käytöstä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hanna Halmeenpään/vihr. ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 130/2018 vp:

Aikooko hallitus puuttua Metsähallituksen aikomuksiin lopettaa virkistysalueiden ylläpitoa ja

näkeekö hallitus sen mahdolliseksi, että nykyisin virkistysalueina toimivat metsät muutetaan asteittain tehokkaamman metsätaloukseen alueiksi virkistyskäyttöarvojen kustannuksella?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Metsähallituslain (234/2016) 6 §:n mukaan luonnonvarojen kestävän hoidon ja käytön olennaisena osana Metsähallituksen on riittävästi otettava huomioon biologisen monimuotoisuuden suojeleminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen metsien, meren ja muiden luonnonvarojen hoidolle, käytölle ja suojelulle asetettujen muiden tavoitteiden kanssa. Metsähallituksen on lisäksi otettava huomioon luonnon virkistyskäytön sekä työllisyyden edistämisen vaatimukset.

Metsähallituslain 5 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tehtävänä on luonnon virkistyskäyttöön liittyvien luonto- ja retkeilypalvelujen tuottaminen myös talouskäyttöön varatuilla virkistyskäyttöpainotteisilla alueilla. Nämä palvelut rahoitetaan valtion talousarvion kautta maa- ja metsätalousministeriön pääluokassa olevalta momentilta 30.64.50 (*Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät*).

Valtion maiden virkistyskäyttöä tukevia rakenteita rakennettiin runsaasti 1990-luvulla valtion työllistämistyöohjelman rahoituksella, jota ei enää samalla tavalla ole käytettävissä. Viime vuosikymmeninä on joka vuosi poistettu tuon ajan kohteita ylläpidosta niiden tultua teknisen käytökänsä päähän tai niiden osoittaututtua käytöltään liian vähäiseksi.

Luontopalvelujen perusrahoituksen taso ei ole riittänyt kattamaan ylläpitokulujen lisäksi muodostuvia rakenteiden korvausinvestointitarpeita. Vuonna 2017 arvioitiin että noin 10 % taukopaikeista ja 5–6 % rakennelmista on huonokuntoisina erittäin kiireellistä korjaamista vaativia. Kaikkiaan Metsähallituksen Luontopalvelut on laskenut, että ylläpidettävään retkeilyinfraan kohdistuu yli 40 miljoonan euron korjausvelka. Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamien, luonnonsuojelualueiden ulkopuolisten virkistysmetsien ja retkeilyalueiden rakennelmien osuus tästä on arvioitu olevan noin 6,7 miljoonaa euroa.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 130/2018 vp

Korjausvelan kiinnikuomisella eli retkeily- ja opastusrakenteiden kunnossapidolla on merkittäviä terveys- ja hyvinvointihyötyjä kohteiden saavutettavuuden ja siellä liikkumisen helpottumisen myötä. Hyvässä kunnossa olevat retkeily- ja opastuspalvelut muodostavat myös luontomatkailun harjoittamiselle ja kehittämiselle välttämättömät perusedellytykset. Sitä kautta saavutetaan myös syrjäseuduilla merkittäviä aluetaloudellisia ja työllisyysvaikutuksia. Hallituksen Matkailu 4.0 hankkeessa on jo lähdetty kuromaan kiinni tätä korjausvelkaa.

Metsähallitus seuraa virkistyskäyttöön varattujen alueiden kävijämääriä. Vuonna 2017 Metsähallituksen Luontopalvelujen ylläpitämille kohteille tehtiin lähes kuusi miljoonaa käyntiä ja kohteiden paikallistaloudellinen vaikutus oli yhteensä 258 miljoonaa euroa. Lisääntyneen kävijämäärän palvelemiseksi ja uusien luontoliikuntatapojen mahdollistamiseksi on täytynyt tarkastella, mihin rajalliset resurssit suunnataan. Ensisijaisesti ylläpidettäviä kohteita ovat vilkkaassa käytössä olevat reitit ja taukopaikat.

Taukopaikkojen ja muiden retkeilyä palvelevien rakenteiden osittainen purku liittyy Metsähallituksen Luontopalvelujen toimiin sopeuttaa toiminta niukkoihin resursseihin. Poistettaviksi on valittu lähinnä yksittäisiä hajakohteita, joilla on vain vähän käyttäjiä. On laskettu, että poistettavaksi suunnitelluille kohteille suuntautuu alle kolme prosenttia kaikista taukopaikkojen käynneistä.

Syrjäisempienkin alueiden retkeilijöille säilyy taukopaikkoja jatkossakin. Ensisijaisesti poistettaviksi suunniteltuja taukopaikkoja tarjotaan ylläpidettäväksi esim. kunnille, kyläyhdistyksille, ystäväyhdistyksille ja vaikkapa metsästysseuroille. Metsähallituksen Luontopalvelut varmistaa, että käyttöön jäävien kohteiden huolto toimii ja ne säilyvät kaikille turvallisina ja avoimina.

Luontopalvelut on selvittänyt Lestijärven, Sievin ja Reisjärven kohteiden käyttöä ja ylläpidon järjestämistä sekä esitellyt palveluvarustusta koskevia suunnitelmia tähän mennessä kahdessa tilaisuudessa Lestijärven ja Sievin kunnissa. Reisjärven kunnassa esittelytilaisuus on tarkoitus pitää lähiaikoina. Keskusteluissa on selvitetty mm. kohteiden kysyntää ja kuntoa. Osalle kohteista on jo löydetty ratkaisuja ylläpidon vastuiden jaosta. Käytetyimmät kohteet tullaan edelleen säilyttämään ja ylläpitämään, pääosin Metsähallituksen toimesta. Myös purettavia kohteita (pitkospuita ja taukopaikkoja) on tunnistettu sekä reittijärjestelyjä on tehty. Ratkaisuvaihtoehtojen haku on edelleen meneillään.

Metsähallitus noudattaa EU- ja muiden hankerahoitusten päätösten ehtoja. Kyseisten kuntien osalta EU- rahoituksella tai talkootöillä toteutetuista kohteista ei luovuta.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 130/2018 vp

Metsähallituksella ei ole suunnitelmia muuttaa nykyisin virkistysalueina toimivia metsiä tehokkaamman metsätalouksen alueiksi virkistyskäyttöarvojen kustannuksella. Maankäyttöön liittyviä painotuksia käydään läpi alueellisissa, osallistavissa luonnonvarasuunnittelu -prosesseissa, joissa kuunnellaan sidosryhmien toiveita.

Helsingissä 26.4.2018

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä